

Gençliğin devrimci eyleminin birliği için

genel olarak mücadele ve örgütlenme

TÜSTAV

DEVRİMCİ GENÇLİK YAYINLARI 2

TÜSTAV

GENÇLİĞİN DEVRİMCİ EYLEMİNİN
BİRLİĞİ İÇİN

GENEL OLARAK MÜCADELE

ve

ÖRGÜTLENME

TÜSTAV

Devrimci gençlik
Yayınları : 2

TÜSTAV

ÇARK Matbaası / Ankara 1975

Gençlik mücadelesinin muhtevasını ve bu muhtevaya uygun düşen örgütlenme biçimini anlayabilmek için, Marksizm Leninizm'in mücadele ve örgütlenme konusundaki evrensel tezlerini ve bu konumda gençliğin yerini belirtebilmemiz gerekir. Çünkü «herhangi bir örgütün karekterini doğal ve kaçınılmaz olarak tayin eden şey o örgütün eyleminin muhtevasıdır.» (Lenin, Ne Yapmalı, s. 125)

İşçi sınıfının mücadelesi, ekonomik-demokratik, politik ve ideolojik olmak üzere değişik biçimlerde cerayan eder. Şimdi bu mücadele biçimlerinin her birini ayrı ayrı inceleyelim.

Ekonomik-Demokratik Mücadele : Ekonomik mücadelenin konusu işçilerin hayat

ve çalışma şartlarının düzeltilmesidir. Ücretlerin arttırılması, daha iyi hayat, yaşam şartlarının sağlanması en temel hedeftir. Ekonomik mücadele, işçilerin işgüçlerini daha elverişli şartlara satmak için, çalışma şartlarını, hayat şartlarını iyileştirmek için patrona karşı kollektif mücadelesidir. Bu mücadele zorunlu olarak mesleki bir nitelik taşır çünkü çalışma şartları ayrı ayrı meslekler de çok farklıdır. İşçi sınıfının tarihte ilk hareketleri ekonomik mücadeleleri olmuştur, fakat bu, bu mücadele yönteminin çağımızda ortadan kalktığı, geçersiz olduğu anlamına alınmamalıdır. Kapitalizm var oldukça bu önemli bir mücadele aracı olarak var olacaktır. Haksızlıkların teşhir edilmesi, sınıf bilincinin uyanması için sosyalizmin yayılması için başlangıç noktası olabilir. Çünkü en bilinçsiz işçi dahi ekonomik çıkarlarının korunması gerektiğinin bilincindedir ve bundan dolayı bu talepler uğruna mücadeleler, kitlelerin en kolay anlıyabileceği mücadelelerdir. En geniş işçi tabakalarını hareketin içine sokar ve bir okul vazifesini görür.

Sorunu sadece işçi sınıfı ile sınırlamaz bütün emekçi kitleleri kapsamımıza alırsak, köylülüğün, memurların genel anlamda si-

yasi iktidardan çeşitli demokratik taleplerde bulunmaları, öğrenci gençliğin çeşitli akademik talepler uğruna mücadelesi bu mücadelenin kapsamına girer.

Ekonomik-demokratik mücadelenin kendisi sınırlıdır. Kapitalist sistemin özüne dokunmaz, dolayısıyla asıl sömürünün ortadan kalkmasını sağlıyamaz. Üstelik bu mücadelenin başarıları hiçbir zaman kalıcı değildir, geçicidir. Çünkü siyasi iktidara sahip olduğu sürece burjuvazi verdiği tavizleri geri almak için en ufak bir fırsattan hemen yararlanır. Dolayısıyla bu taleplerin gerçek anlamda karşılanabilmesi ve teminat altına alınabilmesi ancak iktidar sorunun çözümlenmesiyle mümkündür. Siyasi iktidar için mücadele ise ekonomik-demokratik mücadeleden çok daha geniş bir içeriğe sahiptir.

İdeolojik Mücadele : İşçi sınıfının mücadelesi onun çıkarlarını savunur ama bu savunma unsuru işçi sınıfının eline bir anda geçmemiştir. O uzun bir mücadelenin sonunda ortaya çıkmıştır. İşçilerde sınıf bilincini uyandıran başlangıçta onun günlük mücadelesi olmuştur. Kendi hakları doğrultusunda kendiliğinden bir mücadele veren işçi sınıfı belli bir bilinç seviyesine ulaşır. Bu, ken-

diliğinden gelme mücadelenin özünde filizlenme halinde bilinci doğurduğu ve onu temsil ettiğini gösterir. Ama bu yeterli değildir. İşçi sınıfına kendi sınıfsal çıkarlarını koruyacak yeterli bilinç yani ideoloji dışardan verilir. Bu bilinç sosyalist bilinçdir ve işçi sınıfı mücadelesinden bağımsız olarak gelişir ve onun ürünü değildir. Doktrin olarak sosyalizmin kökleri, proletaryanın sınıf mücadelesi ile aynı ekonomik ilişkilerde bulunmaktadır. Fakat bunlar asla birbirlerini doğurmazlar. Ayrı ayrı ön şartlarda ama birbirlerine paralel olarak fışkırır, gelişirler. Sosyalizm mülk sahibi sınıfın eğitim görmüş temsilcilerinin ürünüdür yani taşıtı proletarya değil burjuva aydınlar zümresidir. Onun için işçi sınıfının ideolojisi ona dışardan ithal edilir. İşçi sınıfının kendi mücadelesi en fazla sendikacılık bilincini geliştirebilir. Tek başına sosyalist bilince ulaşamaz.

Sosyalist ideoloji işçi sınıfının kurtuluş mücadelesinin ışığıdır. Onun yolunu aydınlatır, mücadelesine rehber olur. Lenin «Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz.» «Teorik çalışma olmadan hareketin başarılı olarak büyümesi imkansızdır» derken bunları anlatmak istiyordu. (Lenin, Ne Yapmalı

s. 32, s. 27) İdeolojik mücadelenin hedefi işçi sınıfı düşmanlarına karşı onu savunmak, kendisine yöneltilen saldırıları boşa çıkartmaktır. İdeolojiyi geliştirme bahanesi ile her türlü oportünist (reformist, revizyonist) görüşlere karşı tutarlı bir mücadele, ideolojik mücadelenin temelidir. Proleter olmayan tüm diğer emekçi sınıf ve tabakaları burjuva ideolojisinden kurtarmak, sosyalizmin saflarına kazanmak ideolojik mücadelenin hedefleri arasındadır. Böylesi bir mücadele ancak işçi sınıfının partisi tarafından doğru olarak yürütülebilir.

Politik Mücadele (Siyasi Mücadele) : Siyasi mücadele işçilerin işverene ve hükümete karşı yürüttüğü iktisadi mücadeleden çok daha geniş kapsamlı ve karmaşık bir mücadeledir. İşçilerin sınıf mücadelesinin en yüksek şeklidir ve sadece iktisadi mücadele ile sınırlı değildir. Görevi bütün sınıfların siyasi memnunsuzluğunu harekete geçirmektir. İşçi sınıfı hangi sınıfa, kesime karşı yapılmış olursa olsun her türlü kötülüğe her türlü keyfi idareye, baskı ve şiddete tepki göstermek zorundadır. Aksi takdirde onun bilinci siyasi bir bilinç değildir. Öte yandan sınıf mücadelesi sadece politik alanı kucak-

ladığı zaman gerçek, yaygın bir mücadele biçimi olamaz. Bilimsel sosyalizme göre sınıf mücadelesi yalnızca politik planı kucaklamakla kalmayıp, bu alanda belirleyici olan şeye : İktidara yöneldiği zaman ancak tam anlamıyla yaygın bir mücadele haline gelir.

Ekonomik-demokratik mücadele ve ideolojik mücadele tek başlarına hiç bir anlam ifade etmezler. Bu mücadeleler işçi sınıfının politik amaçlarına yani siyasi iktidara yönelik mücadelelerine, sömürünün ortadan kalkmasını sağlayacak, işçi sınıfının iktidarını sağlayacak mücadelelerine tabi olmalıdır. Yani politik mücadelenin bir parçası olabildikleri ölçüde bu mücadeleler bir anlam taşırlar. İşçi sınıfının hedefine ulaşabilmesi, siyasi iktidar mücadelesinden geçer. Siyasi iktidar ise siyasi mücadelenin sonucu olacaktır. Dolayısıyla işçi sınıfının bu üçlü mücadelesinde temel olan politik mücadeledir ve tüm diğer mücadele biçimleri bu amaca, temel belirleyiciye hizmet etmelidir. Ama bu hiç bir zaman ekonomik-demokratik mücadele veya ideolojik mücadele siyasi mücadeleden daha ön plana çıkamaz anlamına yorumlanmamalıdır. Öyle durumlar olabilirki siyasi mücadele diğer mücadele biçimlerin-

den herhangi birisini izlemek zorunda kalabilir ama bunu genelleştirmek yanlıştır ve ilerde açıklayacağımız gibi büyük sapmalara yol açar.

İşçi sınıfının mücadele biçimleri, —aralarındaki diyalektik bağ koparılmadan— nasıl yürütülecektir? Hangi tarz mücadeleler hangi tür örgütlenmeleri gerektirmektedir? Bu örgütler arasındaki ilişkiler nasıl olmalıdır? Bu konuda yanlış görüşler nelerdir? Konuya işçi sınıfı mücadelesinin örgütlü mücadele olması gerektiği ve ancak böylece başarıya ulaşabileceğini belirterek girmek gerekir. «İktidar mücadelesinde proletaryanın örgütten başka silâhı yoktur. Burjuva dünyasındaki anarşistçe rekabet altında ayrı düşmüş, sürekli olarak yoksulluğun, köleliğin ve dejenerasyonun derin çukurlarına, gerilere itilmiş olan proletarya ancak marksizm prensipleri üzerinde, ideolojik birliğe ulaşmak suretiyle ve çalışan milyonlarca insanı işçi sınıfı ordusu halinde kaynaştıran maddi örgüt yardımıyla kaçınılmaz bir biçimde yenilmez bir güç haline gelebilir ve gelecektir.» (Lenin, Bolşevik Partisi Tarihi, Say. 124). İşçi sınıfının kurtuluşu, bu uğurda mücadele eden sosyalist bir işçi sınıfı parti-

sinin inşa edilmesiyle, ancak o zaman mümkündür.

O halde, ilk görev örgütlenmeyi; yürütülecek olan eylemin muhtevasına uygun düşen örgütlenmeyi sağlanmaktır. Temel olan siyasi (politik) mücadeledir. Demek ki siyasi mücadeleyi her şart altında her durumda yürütebilecek güçlü bir örgüt oluşturmak ilk adımdır. Bu örgütlenme siyasi örgütlenmedir yani partidir. «Bir mücadele örgütünün inşaaşı ve siyasi ajitasyonun yürütülmesi, durgun, barışçı, her şart altında ve «devrimci ruhun zayıflamasına» ne kadar belirgin olursa olsun her dönemde esastır» (Lenin, Nereden Başlamalı? Broşüründen)

Siyasi (politik) mücadele işçi sınıfı partisi tarafından yürütülür ya da başka bir deyişle siyasi mücadelenin örgütleniş biçimi partidir. Ekonomik-demokratik mücadele ise ağırlıkla sendikalar, meslek örgütleri yani en genel güncel deyimiyle Demokratik kitle örgütleri tarafından yürütülür. Mücadele biçimleri arasındaki bağ, ilişki kendisini aynen örgütlenmeye de yansıtır. Temel ve tayin edici partidir (çünkü temel olan siyasi mücadeledir) bu anlamda kitle örgütleri partiye bağlı olmak zorundadır. (Çünkü ekonomik-demokratik mücadele siyasi mücadeleye bağ-

lıdır.) Zaten Lenin partiyi «örgütlerin toplamı (ama sadece aritmetik bir toplam değil, karmaşık bir toplam)» olarak nitelediği zaman bu mücadeleler arasındaki ve kaçınılmaz olarak örgütlenmeler arasındaki diyalektik bağı açıklıyordu. «Örgüt sözcüğü genel olarak iki anlamda kullanılır —diyor Lenin— biri dar, öteki geniş anlamda. Dar anlamda bu sözcük kişilerden meydana gelmiş ve kollektif ve hiç değilse asgari ölçüde tutarlı bir çekirdeği ifade ediyor. Geniş anlamda ise bu sözcük bir bütün içinde birleşmenin bu tür çekirdeklerin toplamını kastediyor...» Bunun gibi parti sözcüğüde dar anlamıyla bir örgüttür, yani çekirdektir, militanlar örgütüdür, geniş anlamıyla örgütler bütünüdür. Yani tüm diğer partiye şu veya bu şekilde bağlı örgütlerin bütünüdür. İşte bu örgütlerin bütünlüğü ve tayin edici olan çekirdek yani militanlar örgütünün olması, (partinin olması) mücadelenin bütünlüğünün ve politik mücadelenin belirleyiciliğinin kaçınılmazcasına yansımasının bir ürünüdür. Günümüzde parti ve kitle örgütleri(1) arasında-

(1) Bundan sonraki kısımlarda demokratik kitle teşkilâtları konusunda sendikalar örnek alınacak ve izlenecektir, çünkü işçi sınıfının kendi mücadelesi örnek olarak ele alınmaktadır.

ki bu diyalektik bağı kavrayamayan birçok kişi veya gurup orjinal! teoriler yaratmaktadırlar. Biz bu yanlış anlayışları ve kitle örgütlerinin yapısını ve muhtevasını açıklamadan önce günümüze ışık tutması açısından Marx, Engels'in ve Lenin'in bu mücadeleler ve örgütlenmeler konusundaki yanlış anlayışlara karşı yürüttükleri mücadelelere kısaca değinelim.

Marx yaşamı boyunca sadece işçi sınıfının, (sendikaların) ekonomik eylemini öneren Anarko-Sendikalist (Bakunin, Prothon, Blanqui vs.) eğilimlere ve sadece siyasi eylemi savunan, ekonomik mücadeleyi reddeden Lassal'e karşı mücadele etti.

Bu dönemde en yaygın olan Anarko-Sendikalizmin kökeni, küçük burjuvazinin ve orta sınıflarının mülksüzleşmeye karşı tepkisi idi. Ve küçük burjuva aydınlar tarafından geliştirildiği halde, işçi sınıfı mücadelesine aydınların (katılmasına) kesin kez karşı çıkmışlardır. Anarko-sendikalizm öncelikle örgütlülüğü reddetmektedir. Fakat sendikalara sızabilmek için bazı temel özelliklerini gizlemiş, belli bir süre terketmiştir. Örgütlenmede başıbozukluk savunulmuştur. Herşeyin temeli sendikadır ve devrim 'Genel Grev' ile

olacaktır. Ve işçilerin siyasi eylemine kesin kez karşıdırlar. İşçi sınıfının günlük ekonomik çıkarları (örneğin ücret artışı) uğruna mücadeleyi reddetmelerine rağmen sendikaları tek temel örgüt olarak görmeleri işçilere «hükümdar olana kadar esir olmaya devam» deyip öte yandan tek bir grev ile, tek başına genel grevle burjuvaziyi yıkacağını zannetmesi anarko sendikacılığının en belirgin özelliğidir.

Marx bu dönemde temel olarak, siyasi mücadeleyi ve onun varlığını inkâr eden bu anlayışa karşı işçi sınıfları hareketlerinde siyasi eylem ile iktisadi eylem ve sendikal eylem arasındaki bağlantıyı açıklamaya çalışmıştır. Çünkü yapılması gereken en acil güncel ekonomik taleplerin dahi siyasi bir nitelik taşıdığını gösterebilmek ve işçi sınıfının siyasal mücadelesinin önemini belirtebilmekti. Bu anlayışın yanlış yorumunu Lenin döneminde ekonomistlerde görmek mümkündür. Marx bu konu ile ilgili olarak şöyle diyor : «Tabiatı ile işçi sınıfının siyasal hareketi, işçi sınıfı için siyasal iktidarın ele geçirilmesi amacını taşır... İşçi sınıfının sınıf olarak egemen sınıflara karşı ortaya çıktığı ve onları dışardan bir baskı ile eğmeye çalıştığı her hareket bir siyasal harekettir... Bu yüz-

dendir ki, işçilerin ayrı ayrı iktisadi hareketleri, daima siyasal bir hareket, yani genel bir biçimde genel toplumsal baskı gücüne sahip bir biçimde çıkarlarını gerçekleştirmek amacıyla bir sınıf hareketi oluşturur. Bu arada bu hareketler belli bir ölçüde öncülük edecek örgütü gerektirir.» (Aktaran A. Işıklı s. 332)

Bu dönemde gelişen diğer bir yanlış eğilim de, işçi sınıfı mücadelesinde ekonomik mücadeleye, dolayısıyla örgütleniş biçimi sendikalara inanmayan, sadece siyasi eyleme bel bağlayan Lassel tarafından ileri sürülen görüştür. Marx bu görüşle mücadele etmiş, ekonomik mücadeleler yoluyla işçilerin belli ödünler sağlayabileceğini ve bu mücadelenin bilinçlenmede önemli bir rol oynayacağını savunmuştur. Fakat sermayeye karşı günlük mücadele yetersizdir. Bu sadece sonuçlarla uğraşmaktır. Asıl olan sömürü düzeninin kaldırılması için verilecek mücadeledir. Ama Marx'a göre işçi sınıfı sermaye ile bu gibi günlük mücadelelerden kaçarsa daha geniş hareketlere girmeye yetersiz olduğunu göstermiş olacaktır. Tam ve genel sonuçlar sağlaması imkansız olan ekonomik mücadelenin önemi köklü ve uzun vadeli siyasi mücadelenin kaçınılmaz başlangıcı olmasında yatmak-

tadır. Bu günlük mücadeleler eski toplumun tümüyle yıkılmasına hizmet edecektir.

Örgütlenme konusunda, ayrı ayrı nitelikteki mücadelelerin, ayrı ayrı örgütlenmeleri gerektirdiğini ve işçi sınıfının siyasi mücadelesi için ekonomik mücadelenin örgütü olan sendikaların dışında ayrıca örgütlenmeye gitmenin zorunlu olduğunu Marx ısrarla belirtmiştir. Çünkü salt ekonomik mücadelede burjuvazi emekten daha güçlüdür. Burjuvazinin gücünü kırmak için sendikalardan ve grevlerden daha fazla birşey gerekir. Bunun için de işçi sınıfının siyasal bakımdan kaçınılmaz olarak örgütlenmesi gerekir. Sendikaların gereği böyle bir örgütün kurulmasına ve faaliyetine sağlayacakları vaz geçilmez katkılar bakımından önemlidir.

1872'de Lahey'de toplanan I. Enternasyonal Tüzüğünde Genel olarak mücadele ve örgütlenme konusunda şunlar belirtilir : «Varlıklı sınıfların ortak iktidarı karşısında proletarya ancak, varlıklı sınıflar tarafından meydana getirilmiş bütün eski partilere karşıt ayrı bir siyasal parti halinde örgütlenmek suretiyle harekete (geçebilir);

Proletaryanın siyasal parti halinde örgütlenmesi; toplumsal devrim ve onun yüce

amacı olan sınıf ayrılıklarının kaldırılmasının zaferini saptamak için (kaçınılmazdır);

Ekonomik mücadelelerle daha önce saptanan işçilerin güçlerinin sendikalar halinde birleşmesi bu sınıfın elinde, sömürücülerin siyasal iktidarına karşı mücadelede bir manivela olarak da yararlı olması (gerekir).

(Bütün bunları) nazara alan genel kurul... İşçi sınıfı mücadelesi içinde ekonomik hareket ile siyasal eylemin ayrılmaz bir biçimde birleşik olduğunu (kabul eder). (A. Işıklı, Sendikacılık ve Siyaset, s. 345). (Parantezler bize aittir).

Lenin döneminde mücadele ve örgütlenme arasındaki ilişkiler çok daha önem kazanmıştır. Emperyalist dönemde devrimin üretici güçlerin gelişiminin en yüksek düzeyde olduğu ülkelerde değil de emperyalist zincirin en zayıf olduğu ülkelerde olması, devrimin bir dünya sistemi olarak objektif şartlarının var olması ve subjektif unsurların hazırlanmasının ön plana çıkması, geçmişe —rekabetçi döneme— göre daha aktif mücadele metodlarının benimsenmesi, ihtilalci insiyatifin ekonomik ve sosyal determinizme göre daha fazla ağırlık kazanması, devrimin üretici güçlerin gelişimine direkt olarak değil

dolaylı olarak bağlı olması mücadeleler ve özellikle parti sorununu çok daha girift ve karmaşık bir sorun haline getirmiştir.

Bu dönemde beliren en önemli yanlış eğilim ekonomizmdir. Bu görüşü savunanlar işçi sınıfının siyasetle uğraşmasına karşı çıkmaktadır. 1899'da yayınlanan Credo adlı broşürlerinde Rusya koşullarına uygun Marksizm aranmaktadır. Çözüm şöyle bulunmuştur : Siyaset ve politika aydınların işidir, işçilerin politika ile uğraşmalarına gerek yoktur. Onlar sadece patronlara karşı sınırlı bazı ekonomik rahatlıklar isteyen mücadelelerle yetinmeliydiler. Tabii sonuç olarak da şu öneriliyordu: Proletaryanın iktisadi mücadelesini desteklemek ve liberallerin yürüttüğü muhalefet faaliyetine katılmak. Bu görüş daha sonra işçi sınıfının siyasi mücadelesinden de(!) bahsetmeye başlamış ama bu mücadelelenin ancak iktisadi mücadele ile kazanılacağını savunmuştur. Böylece sosyalizm işçi sınıfı hareketinden tecrit edilmek istenmektedir. Oysa, Marksizm-Leninizm işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin bir bileşimidir. Görevi işçi sınıfı hareketine ayrı ayrı aşamalarında pasif bir şekilde hizmet etmek değil fakat bir bütün olarak hareketin çıkarlarını

temsil etmek, bu harekete en asli hedefini ve politik görevlerini göstermek ve politik ve ideolojik bağımsızlığını korumaktır.

«İşçi sınıfının kurtuluşu, işçi sınıfının kendisi tarafından kazanılmalıdır» Engels'in bu büyük ilkesine ters düşen ekonomistler, işçi sınıfı hareketini Marksizm-Leninizm'den tecrit ederek onun burjuvalaşmasına yol açmaktadırlar. Çünkü sadece ekonomik mücadeleyi yürütürse, işçi sınıfı politik bağımsızlığını yitirir, diğer burjuva partilerinin kuyruğu haline gelir. Siyasi mücadeleyi işçi sınıfının elinden alan bu görüş ayrıca ekonomik mücadelenin kendiliğinden siyasi bir nitelik kazanacağını savunmuştur. Ve onlara göre iktisadi mücadele yığınları aktif siyasi eyleme çekmek için en geniş uygulama alanı bulan bir araçtır. O halde siyasi mücadeleyi ve dolayısıyla siyasi ajitasyonu iktisadi temelden hareket ederek yürütmek gerekir. Yapılması gereken iktisadi mücadelenin kendisine siyasi bir nitelik kazandırmaktır.

Ekonomistlerin Proletaryanın mücadelesinin niteliği üzerindeki bu görüşlerinin yanlışlığını görebilmek için şu sorulara cevap vermemiz gerekiyor: Siyasi mücadele nasıl olmalıdır, neleri kapsamalıdır? Ekonomik

mücadelenin kendisine siyasi öz kazandırmak ne demektir?

Siyasi mücadele sadece işçi sınıfının güncel ekonomik mücadelesini kapsamaz demiştik. Sosyalizm sadece işgücünün daha uygun şartlara satılması için, mücadeleyi değil, aynı zamnda mülksüzlerin kendilerini zenginlere satmaya zorlayan sosyal düzenin değişmesi için de işçi sınıfının mücadelesini yürütür. Demek ki, sosyalistler sadece iktisadi mücadele ile yetinmezler. Mevcut iktidara karşı geniş bir şekilde siyasi gerçekleri açıklama kampanyası politikasını yürütürler. Siyasi bilincin bütün yönleri ile geliştirilmesinin gereği konusunda genel bir görüş birliği olabilir. Ama bu bilincin gelişmesini sadece ekonomik mücadeleye veya ağırlıkla ve öncelikle ekonomik mücadeleye bağlayanlar vardır. Gerçekte ise emekçi yığınların siyasi eylemini yükseltmek ancak bu eylem «iktisadi bir temel üzerinde siyasi ajitasyon» alanı ile sınırlandırılmadığı zaman mümkündür. Siyasi mücadelenin ve ajitasyonun gerekli sayılması için temel şartlardan birisi bütün alanlarda siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının örgütlendirilmesidir. Ancak böyle bir kampanya yığınların siyasi bilince ulaş-

masını sağlayabilir ve yığınların devrimci eylemini hızlandırabilir. Lenin bu konuda şöyle diyor : «Eğer işçiler hangi sınıflar gadro uğrarsa uğrasın hertürlü suistimale karşı, keyfi davranışlara, zulmün ve zorbalığın bütün davranışlarına tepki göstermeğe alışmış değiller ise ve işçiler bunlara karşı başka herhangi bir açıdan değilde, sosyal demokrat açıdan tepki göstermeye alışmış değiller ise işçi sınıfının bilinci gerçek bir siyasi bilinç olamaz... Kim işçi sınıfının dikkatini, gözlem ve imkanlarını ve bilincini yalnız işçi sınıfı üzerine hatta başlıca işçi sınıfı üzerine çekiyorsa böylesi sosyal demokrat değildir.» (Ne Yapmalı s. 102).

Bu anlamda sosyalistler elerinde, siyasi bilinci geliştirebilecek yani siyasi mücadeleyi yürütecek 'Geniş ölçüde uygulanabilen' birçok başka araç mevcut iken bunlardan sadece tek birini en geniş bir şekilde uygulanabilen araç; şeklinde ilân ederek siyasi eylemin, mücadelenin kapsamını daraltamazlar. Kaldıki ekonomik mücadelenin kendisinin siyasi bir nitelik kazanacağını savunmak ve bu anlamda siyasi mücadeleyi ekonomik mücadelenin peşine takmak, aşama aşama bilinçlenme teorisini savunan, yanlış bir anlayıştır.

Siyasi mücadeleyi ekonomik mücadele ile sınırlamak ve ekonomik mücadelenin kendisine siyasi nitelik kaazndırmak isteği siyasi eylem alanında kendiliğinden gelmeliğe boyun eğmeği en açık bir şekilde ifade eder. Sosyalistlerin görevi ekonomik bir temel üzerinde siyasi ajitasyonla sona ermiş olmaz. Onların görevi sendikacı politikasını siyasi mücadeleye çevirmektir. İşçileri siyasi bilinç düzeyine yükseltmektedir. Zaten iktisadi mücadelenin kendisine bir siyasi nitelik kazandırmak için ne kadar çaba gösterirsek gösterelim, bu hedeflerin çerçevesi içinde işçilerin siyasi bilincini (Sosyalist siyasi bilinç seviyesine kadar) hiçbir zaman geliştiremeyiz. Bu çerçeve çok dardır ve bu mücadele bizi iktisadi dönüşümler, sosyal reformlar uğruna mücadelenin dışına çıkaramaz. Çünkü bu çaba ancak sendikacılık bilincini geliştirebilir. Daha önce de söylediğimiz gibi bilincin ona dışardan götürülmesi gerekmektedir. Bu bilinç ise sadece ekonomik ajitasyon ile sınırlı kalmamalıdır. En geniş siyasi ajitasyonun yürütülmesinin ve bunun sonucu olarak da bütün alanları kapsayan siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının mutlak olarak zorunlu olduğunu ve eğer eylemimiz gerçekten bir sosyalist eylem ise bu eylemin başlıca gö-

revinin bu olduğunu unutmamalıyız. Bunun için yapılması gereken ekonomistlerin yeterli buldukları «sadece işçi sınıfına gidilmelidir» sloganı ile yetinmemeliyiz. İşçi sınıfını siyasi mücadeleye çekebilmek için sosyalistler, toplumun bütün sınıf ve tabakalarına, onların arasına gitmek zorundadırlar.

Şimdiye kadar işçi sınıfı mücadelesine doğru yaklaşımın ne olduğunu ve ekonomistler tarafından konunun nasıl çarpıtıldığını açıkladık. Bu anlayışlar elbette kendilerinin örgütlenme platformuna da yansıyacaktır. İşçi sınıfının siyasi (politik) mücadelesini reddeden, ya da onu sadece «Patronlara ve hükümete» karşı ekonomik mücadele olarak gören bir anlayış için ayrı ayrı mücadelelerin ürünü olan ayrı ayrı örgütlenmeler anlayışına sahip olamıyacağı açıktır. Onlar için sendikalar işçi sınıfı için yeterli örgütlerdir ve ayrı bir siyasi örgütlenmeye gerek yoktur. Oysa proletaryanın siyasi mücadelesi için, politik devrimi gerçekleştirmek için bir devrimciler örgütüne ihtiyacı vardır. Ve bu örgüt, ekonomik mücadele için tasarlanmış işçiler örgütünden kaçınılmaz olarak farklı olmak zorundadır. İşçilerin ekonomik mücadelelerini yürütecek örgüt bir sendika olmalı-

dır, alabildiğine geniş olmalıdır, koşullar elverdiğince herkese açık olmalıdır. Devrimciler örgütü ise, herşeyden önce devrimci eylemi meslek edinenlerden oluşmalıdır. Bu örgütlerde farklı meslekler arasındaki ayırım, en önemlisi, işçilerle aydınlar arasındaki her türlü ayırım kesin olarak silinmelidir. Böyle bir örgüt çok geniş olmamak ve alabildiğine gizli olmak zorundadır. Şimdi bu iki örgütlenme arasındaki ilişkiyi daha yakından inceleyelim. «Genel olarak örgütlenme derecesine, özel olarak da örgütün gizliliğine bağlı olarak kabaca aşağıdaki kategoriler ayrılabilir: 1) Devrimcilerin örgütleri 2) İşçilerin mümkün olduğu kadar geniş ve çeşitli örgütleri (kendimi işçi sınıfı ile kısıtlıyorum, açıktır ki belli koşullar altında diğer sınıfların belli elemanları da buraya sokulacaktır). Bu iki kategori partiyi oluşturur. Bundan başka 3) Partiye bağlı olmayan fakat gerçekten onun yönetimi ve denetimi altındaki işçi örgütleri 4) İşçi sınıfının örgütlenmemiş elemanları...» (Lenin Sendikalar Üzerine, s. 249). Burada da Lenin'in bu örgütlenmeler arasındaki diyalektik bağı koyduğunu görüyoruz. İşçi sınıfının ekonomik mücadelesini yürüten bu örgütlere bütün sosyalistler edebildiğince yardım etmeli ve katılmalıdırlar.

Bu doğru olmakla birlikte bu meslek örgütleri üyeliklerine yalnız sosyalistlerin katılabilmesini istemek, elbette bizim yararımıza değildir. Çünkü bu ancak kitleler arasındaki etkimizin kapsamının daralmasına yolaçar. İşverenlere ve hükümete karşı mücadele için birleşme gereğini duyan her işçi (Ülkemiz somut durumunda kendi meslek çıkarlarının bilincinde olan, emperyalizme ve faşizme karşı olan her kişi) bu meslek örgütlerine alınmalıdır. Eğer en azından bu temel kavrayışı edinmiş olanların tümü birleşmezler ise, bu örgütler çok geniş örgütler olmazlarsa esas amaçlarının gerçekleşmesine olanak kalmaz. Bu örgütler ne kadar geniş olurlarsa, onlar üzerinde etkimiz o kadar geniş olacaktır. Bu etki yalnız ekonomik mücadelenin (kendiliğinden,) gelişmesi yüzünden değil, sosyalist meslek örgütü üyelerinin arkadaşlarını etkilemede gösterdikleri doğrudan doğruya ve bilinçli çabalar yüzündendir. Böyle örgütlere her yerde alabildiğince çok sayıda sahip olmak zorundayız.

Sendikalarla, yani ekonomik —demokratik mücadeleyi yürüten mesleki örgütlerle parti arasındaki bağ hiçbir zaman gözden kaçırılmamalıdır. İki örgütün her birinin de

(Parti ve mesleki örgütü) kendi yapıları ile belirlenmiş ve içinde bağımsız davranmaları gereken alanları vardır. Ama aynı zamanda durmadan genişleyen bir alan vardır. Fakat sendikaların «Kendi yapıları ile belirlenmiş alanlar» içindeki 'Bağımsızlıkları' sorunu bunların politik alanda ve devrimin görevleri ile ilgili parti ile yakın ilişkide bulunmalarıyla karıştırılmakta ve yanlış teoriler kurulmaktadır. Bağımsızlık sorunu çarpıtılarak sendikalarda, meslek örgütlerinde yürütülecek politikanın bağımsız bir politika olması savunuluyor. Günümüzde de özellikle gençlik örgütlerinde de bu eğilim yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır. Bu eğilim yanlıştır. Çünkü sendikalar sadece 'sermayeye karşı ekonomik talepler için mücadele' ile sınırlı kuruluşlar değildirler. Ve dikkati bu yöne çekmemelidirler. Örgütün çalışma alanı olarak bağımsız bir alana sahip olması kesinkes bu örgütteki politikanın bağımsızlığı anlamına yorumlanmamalıdır. Politika da bağımsızlık (siyasi grupları arasında) burjuvazinin geliştirdiği bir politikadır. İşçi sınıfının genel siyasal ve toplumsal hareketlerinden yani politik mücadeleden uzak kalmamalı dar amaçlar gütmemelidir. Burjuvazi'nin sınıf çıkarları kaçınılmaz olarak sendikaları sos-

yalizm ile herhangi bir temasa tutmama, onları var olan sosyal düzenin çerçevesi içersinde küçük ve dar eylemlerle sınırlama çabasını ortaya çıkarır. Ve tarafsızlık teorisi burjuvazinin bu çabalarının ideolojik örtüsüdür. Bu teoriyi vaktiyle Plehanov şöyle formüle ediyordu: «Rusya'da 11 devrimci örgüt vardır, sendikalar (veya meslek örgütleri) hangisine yanaşsınlar? Rusya'da sendikalara politik ayrılıklar sokmak zararlı olur.» Yani sendikalar bu politik gruplar arasında tarafsız bir politika gütmelidir diyor Plehanov. Oysa biliyoruz ki sendikal örgütler yalnız ekonomik mücadelenin geliştirilmesinde ve sağlamlaştırılmasında büyük değer taşımakla kalmazlar, aynı zamanda politik ajitasyon ve devrimci örgütlenme için çok önemli yardımcı olabilirler. Tarafsızlık eğilimi politik iktidara yönelik mücadele de sendikaların rolünü küçültmeye ve bu örgütlerle parti arasına Çin seddi çekmeye, aralarındaki ilişkiyi anlayamamaya götürür. Bu anlayış görevlerin mekanik ayırımını abartıp (parti politik mücadeleyi, sendika sadece iktisadi mücadeleyi yürütür) zorunlu olarak yanlış öneriler getirir. Biz burada parti ve sendikalar arasındaki ilişkiyi biraz daha açarak soruna açıklık getirmeye çalışalım.

«Parti illegal sosyal demokrat çekirdeklerden meydana gelir. Bu illegal sosyal demokrat çekirdekler de kendilerine çeşitli legal işçi derneklerinden oluşan mümkün olduğu kadar geniş ve dalbudak salmış bir ağ şeklinde kitleler içinde çalışacak sağlam mevziler yaratmak zorundadırlar.» (Örgütlenme Üzerine (Lenin) s. 79).

«Legal örgütler, illegal çekirdeklerin fikirlerini kitleler arasında yaymak için sağlam mevzilerdir.» (a.g.e., s. 85)

«Partililer... parti örgütlerini nasıl koruyup güçlendirmek gerektiğini öğrenmeliydiler. Legal imkanlardan ne şekilde yararlanmak, yığınlarla bağları güçlendirmek için legal örgütlerden, özellikle yığın örgütlerinden nasıl yararlanmak gerektiğini öğrenmeliydiler... Ayakta kalabilen legal örgütler, partinin gizli örgütleri için bir perde ve yığınlarla bağları sürdürmek için bir araç görevini yerine getirdiler. Yığınlarla bağları korumak amacıyla Bolşevikler meslek birliklerinden, hayır kurumları, işçi kooperatifleri, işçi kulüpleri, kültür dernekleri ve halk evleri gibi legal kamu örgütlerinden yararlandılar.» (S. B.K.P. Tarihi s. 166-189)

Demek ki parti ve sendikalar arasındaki bağ çok sıkıdır ve siyasi iktidara yönelik mücadelede onlar büyük yardımcıdırlar. Bu kuruluşları kazanma politikası yerine 'tarafsızlık' şiarları atmak, bu sorunu anlamamaktır. Çünkü kitle örgütleri proletarya iktidarının gerçekleşmesi için işletme kolları veya transformasyon kayışlarıdır. Bu taransformasyon kayışları, bu işletme kolları olmadan proletarya burjuvaziye karşı yürüttüğü mücadele de, sosyalizmi kurmak için yürüttüğü mücadele de mutlaka yenilecektir. Bu örgütler en genel hatlarıyla koyacak olursak sendikalardır, kooperatiflerdir, gençlik örgütleridir, kültür dernekleridir, vs. Ve en önemlisi tüm bunların en seçkin proleter unsurlarını bağrında toplamış proletaryanın öncü müfrezesi proletarya partisidir.

Proletarya partisi proletaryanın istisnasız bütün kitle örgütlerinin çalışmalarını koordine etmeye ve onların eylemlerini tek bir hedefe yani proletaryanın kurtuluşuna yöneltmeye yarar.

O halde «Sendikalar (kitle örgütleri) sosyal demokrat örgütün yönetimi ve denetimi altında çalışmalıdırlar. Sosyal demokratlar arasında bu konuda iki görüş olamaz. Fa-

kat bu nedenlerle tüm sendika üyelerine kendilerini sosyal demokrat partinin üyeleri olarak ilân edebilme hakkının tanınması apaçık bir saçmalıktır... Parti sendikaları kendi ruhu ile doldurmaya ve onları kendi etkisi altına almaya çalışmalıdır ve çalışacaktır. Ama bunu yapmak için kesin olarak bu sendikalardaki gerçek sosyal-demokrat elemanları (Sosyal-demokrat partiye mensup elemanları), tam bir sınıf bilincine sahip olmayanlardan, politik bakımdan aktif olmayanlardan ayırmalıdır, ve bu ikisi karıştırılmamalıdır.» (Sendikalar üzerine s. 247)

Sonuç olarak Plehanov'un 11 partiden söz edişi bir saçmalıktır. Çünkü bu sosyalist partilerin varlığı ayrı bir sorundur, burada bunu işin içine sokmak durumu karıştırmaktır. «Heryerde ve her zaman sendikaların işçilerin partisi ile bağdaşmasını desteklemeliyiz, fakat belli bir ülkede, belli bir ulus arasında hangi partinin gerçekte sosyalist olduğu ve işçi sınıfının partisi olduğu sorunu özel bir sorundur. Ve partiler arasındaki mücadelenin sonucu ile çözümlenir.» (a.g.e., s. 289) Hele parti sorununu çözümlememiş bir sola sahip olan ülkemizde durum çok daha fazla siyasi yoğunluğun varlığı nedeniyle daha da

karmaşıktır. Ama bu durum hiç bir zaman bizi bu en genel doğru'nun ışığında sorunları çözüm bulmak gerektiği gerçeğinden uzaklaştırmamalıdır. Biz yeri geldikçe somut sorunlar karşısındaki çözümlemelerimizi önerirken şu genel ilkeyi tekrarlamakta yarar görüyoruz: Sosyalistler, en başından kitle örgütleri konusunda yerinde bir iş yapmalı, ve hemen bu konuda doğru devrimci insiyatif, devrimci bir katılma, devrimci bir önderlik geleneği, doğru bildiğimiz yolda sonuna kadar ciddi, tutarlı kararlı mücadele ruhu, kitle örgütlerini devrim yolunda en doğru yöne kanalize etme eğilimlerini yaratmalıdırlar. Tarafsızlık, gruplar üstü politika biçiminde burjuva sapmalarına bir son verilmelidir.

Demokratik kitle örgütlerinde pratik mücadelemizde de karşılaştığımız bir diğer yanlış eğilimde, özellikle bu örgütlerdeki mücadelenin kapsamının daraltılması şeklinde ortaya çıkmaktadır. Bu kendisini iki şekilde gösterecektir. Birincisi bu örgütler de tarafsız politika güdülmesi anlayışı ile, ki bu zorunlu olarak yepyeni bir siyasal mücadele anlayışını geliştirecek, gruplar arasındaki farklı görüşler konusunda tavır almama, görüş getirmeme eğilimini hızlandıracaktır. Bu ör-

gütlerdeki sosyalistler zorunlu olarak politik mücadele alanı dışına itecekler ve grupların üzerinde anlaşabilecekleri dar mücadele platformunu seçeceklerdir. Bu örgütler kaçınılmazcasına günlük mücadelelerin (ekonomik, -demokratik taleplerin) içine düşecekler, tüm mücadele alanları, her meslek dalında çalışma şartlarını düzeltme uğruna mücadele olacaktır. Siyasi eylemin alanı daralacaktır. Burjuvazinin de istediği zaten budur. İkinci şekli ise, mücadele alalarının ve örgütlenme biçimlerinin mekanik ayırımı ile ortaya çıkan ayırımlardır. Politik mücadele partide yürütülür, kitle örgütleri kendi dayandıkları tabanın sorunları ile uğraşmak zorundadırlar. Bu örgütlerde politik mücadele verilemez. Bir öğrenci derneğinin sorunları bellidir, onlarla uğraşır (kitap sorunu, kafeterya sorunu, akademik baskılar vb.) eğer politika yapılmak isteniyorsa partiye gidilmesi gerekir. Bir öğrenci örgütü kendi sorunu, işçi sendikası kendi sorunları ile ilgilenir. Bunlar çok ayrı şeylerdir. Birbirlerinin işlerine karışmamalıdırlar. Bu anlayış bu örgütlere sadece günlük mücadeleyi öğütlediği içindir ki «sınıf esasına dayanmayan, kitle tabanı oldukça farklı olabilecek, kitle örgütlerinde (ki) dağınıklık ve hizipleşme (yi) çoğunluk-

la, demokratik kitle örgütlerinin niteliğinin iyi kavranamamasından doğan SUNİ OLGULAR...» olarak niteleyecektir. Ve yanlışlığın kaynağını ise şöyle tesbit edecektir. «(Bu örgütlerin) Sosyalist partinin yan örgütleri olmadığı anlaşılmalıdır.» (Kitle Sayı 19) Ve sonuç olarak şu önerilir : «Bu örgütlerdeki, ilerici mücadele ile sosyalist mücadele bir tutulamaz... Bu örgütler herşeyden önce demokratik! örgütlerdir.» (Kitle Sayı8)

Evet, ekonomizmin yeni bir kılıfla hortlayışı olan bu görüşlerin gençlik örgütlenmeleri, siyasi mücadele ve ekonomik mücadeleden ne anladıklarını ilerde daha etraflı açmaya çalaşacağız. Ama şu kadarını belirtelim ki, demokratik kitle örgütlerindeki mücadele anlayışını çarpıtarak, bu örgütlerin ekonomik sorunlarla uğraşmasını isteyen ve siyasi (politik) mücadeleyi ekonomik mücadele düzeyine indirgeyen bu oportünist anlayışın kaynaklanış noktası dünyanın yorumlanmasının getirdiği mücadele anlayışı ve onun yansıması olan parti anlayışıdır. Mücadele alanı ve anlayışı olarak, ağırlıkla demokratik kitle örgütlerinde yürütülen mücadele platformu ile kendisini sınırlayan ve böyle bir parti anlayışını geliştiren demokratik kitle

örgütünden farklı olmayan) görüş zorunlu olarak böyle mekanik ayırımlara gidecektir. Demokratik kitle örgütlerinin temel amacını 'iktisadi dönüşümler' uğruna mücadeleye, 'sosyal reformlar' uğruna mücadeleye indirgiyecektir. Oysa, biliyoruz ki bu mücadele anlayışları, sosyalist mücadelede belirleyici olmamıştır, olamazlar. Bu, marxizm dışı bir akımın işçi sınıfı hareketini sosyalist hareketten soyutlamak, koparmak isteyen bir anlayışın bir ürünüdür. Şimdiye kadar dünya devrimci deneyinden yaptığımız alıntılar bunu açıkça ispat etmektedir.

«... Sendikalar, münhasıran 'sermayeye karşı acil mücadeleye' dikkat çevirmemeli, işçi sınıfının genel siyasal ve toplumsal hareketlerinden uzak kalmamalıdır; 'dar' amaçlar gütmemeli fakat milyonlarca ezilen işçinin kurtuluşu için mücadele etmelidirler... Üstelik tarihsel tecrübe, siyasal özgürlüklerin yokluğunun veya proletaryanın haklarının kısıtlanmasının proletarya'ya zorunlu olarak siyasal mücadeleyi, daima ön plana koydurttuğunu göstermektedir.» (Lenin, Alparslan Işıklı, Sendikacılık ve Siyaset, s. 368)

Sonuç olarak işçi sınıfının politik ve ekonomik mücadelesi ve bunun örgütlenmeleri

olan parti ve kitle örgütleri konusunda yanlış, oportünist görüşler bu örgütler arasındaki diyalektik bağı, karmaşıklığı, ilişkiyi görememekte, sorunu doğru değerlendirememektedirler. En genel ve soyut planda koymaya çalıştığımız bu yanlış eğilimler kendilerini günümüz Türkiye'sinde en açık şekilleriyle göstermektedirler. İlerde bu yanlış anlayışları somut bir biçimde, somutun tahlili ile ele alacak ve bu yanlış eğilimlerin gençlik örgütlerine nasıl yansıdığını göstermeye çalışacağız. Bu ise ancak bu genel mücadele ve örgütlenme anlayışının ülkemizde nasıl değerlendirilmesi gerektiğinin çözümü ile mümkündür. Ülkemiz şartları ile zenginleşen ve derinlik kazanan mücadele ve örgütlenme ilişkisi ancak bu günün doğru değerlendirilmesi ile açıklanabilir. Biz Türkiye'mizde en kaba hatlarıyla genel durumu, ülkemizin yapısını ve bunun bir yansıması olarak demokratik kitle örgütlerinin ve özellikle gençlik örgütlerinin nasıl olması gerektiğini açıklamaya çalışacağız.

●

TÜSTAV

Emperyalizme ve oligarşiye
karşı

DEVRİMCİ GENÇLİK

15 günde bir çıkar, siyasi dergi
Fiyatı: 250 kuruş

ABONE OL
ABONE BUL
OKU
OKUT
YAY

Abone tarifesi :

	Yurtiçi	Yurtdışı
Yıllık	50 TL.	75 TL.
Altı aylık	30 TL.	45 TL.

Yazışma adresi :

Kumrular sokak, 4/10 Yenişehir/ANKARA

GENÇLİĞİN DEVRİMCİ EYLEMİNİN
BİRLİĞİ İÇİN

DEMOKRASİ MÜCADELESİ VE DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİ

(Çıkıyor)

TÜSTAV

Devrimci gençlik
Yayınları : 3

GENÇLİĞİN DEVRİMCİ EYLEMİNİN
BİRLİĞİ İÇİN

EMPERYALİZM VE YENİ SÖMÜRGECİLİK

(Çıkıyor)

TÜSTAV

Devrimci gençlik
Yayınları : 4

KİM İL SUNG

Che Guevera'nın Anısına

TÜSTAV

Teori
Yayınları

TÜSTAV

Yazışma ve İsteme Adresi :
DEVRİMCİ GENÇLİK YAYINLARI
Kumrular Sok. 4/10 Yenişehir/ANKARA

TÜSTAV

Bu gün gençliğin toparlanmasını sağlamada en önemli ögelerden birisi de ideolojik mücadeledir. Biz Devrimci Gençlik Yayınevi olarak gençliğin sıhhatli ideolojik temeller etrafında toparlanmasının ancak onun eylem programının açılmasıyla mümkün olacağı inancındayız. Bu amaçla gençlik hareketi ve onun devrimci eyleminin birliği üzerine bir dizi broşür hazırladık. Bu broşürlerin her bir ayrı ayrı içeriklerde olmasına rağmen temel bir amaca, gençlik hareketinin sorunlarının çözümüne yönelik olduğu için bir arada değerlendirilmesi gerekir.
Broşürler sırayla şunlardır :

1 — MARKSİST YÖNTEM ÜZERİNE

2 — GENEL OLARAK MÜCADELE VE ÖRGÜTLENME

3 — DEMOKRASİ MÜCADELESİ VE DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİ

4 — EMPERYALİZM VE YENİ SÖMÜRGECİLİK

5 — GENÇLİĞİN MÜCADELESİ VE ÖRGÜTLENMESİ ÜZERİNE

2.5 TL.